

321

Na temelju članka 64. stavak (3) Zakona o srednjoj naobrazbi i odgoju – prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br: 10/20, 11/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), uz konsultacije sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona, ministar naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona, donosi

P R A V I L N I K O PRAKTIČNOJ NASTAVI

I. - OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

(1) Ovim pravilnikom uređuju se uvjeti, oblici, metode i postupci izvođenja praktične nastave u srednjim tehničkim i stručnim školama (u daljnjem tekstu: škola), te ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba koji samostalno obavljaju djelatnost (u daljnjem tekstu: poslovni subjekti), te vršenje stručnog nadzora škole nad izvođenjem praktične nastave koja se izvodi u školama i kod poslovnih subjekata.

(2) Gramatička terminologija korištenja muškog i ženskog roda za pojmove sadržane u ovom pravilniku uključuje oba spola.

Članak 2. (Definiranje pojmova)

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

a) Koordinator praktične nastave (u daljnjem tekstu: koordinator) je osoba koja je u radnom odnosu u školi i koja koordinira praktičnu nastavu koja se izvodi kod poslovnih subjekata.

b) Mentor za praktičnu nastavu (u daljnjem tekstu: mentor) je osoba koja je zaposlena kod poslovnog subjekta ili osoba koja samostalno obavlja djelatnost i koja posjeduje dokaz o završenoj obuci o osnovama znanja i vještina za izvođenje praktične nastave učenicima, sukladno programu koji donosi i provodi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Pedagoški zavod), a koja je odgovorna za organizaciju, vođenje i praćenje praktične nastave koja se izvodi kod poslovnog subjekta.

c) Master mentor je osoba u zvanju mentora koja je završila javno važeći program obuke za master mentora iz točke g) ovog članka.

d) Plan izvođenja praktične nastave kod poslovnog subjekta (u daljnjem tekstu: plan izvođenja praktične nastave) je pisani dokument između škole i poslovnog subjekta kojim se utvrđuju programski sadržaj i vremenski raspored izvođenja praktične nastave kod poslovnog subjekta.

e) Ugovor o suradnji između škole i poslovnog subjekta (u daljnjem tekstu: ugovor o suradnji) je ugovor koji se zaključuje u pisanom obliku sukladno ovom pravilniku, kojim se uređuju međusobni odnosi, prava i obveze škole i poslovnog subjekta u svezi sa organizacijom i izvođenjem praktične nastave kod poslovnog subjekta.

f) Ugovor o izvođenju praktične nastave kod poslovnog subjekta (u daljnjem tekstu: ugovor o izvođenju praktične nastave) zaključuje se u pisanom obliku sukladno ovom pravilniku između poslovnog subjekta i učenika, odnosno zakonskog zastupnika učenika, kojim se uređuju međusobni odnosi, prava i obveze učenika, odnosno zakonskog zastupnika učenika i poslovnog subjekta tijekom perioda izvođenja praktične nastave kod poslovnog subjekta.

g) Javno važeći programi obuke za master mentora su programi koje na prijedlog Pedagoškog zavoda donosi Ministarstvo naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Posebnom odlukom ministra naobrazbe i znanosti regulirat će se visina troškova obuke za mentore iz stavka (1) točka b) ovog članka.

II. - POSLOVI AKTERA UKLJUČENIH U ORGANIZACIJU I IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE

Članak 3.

(Realizacija programskih sadržaja)

(1) Općeobrazovni i stručno-teorijski programski sadržaji realiziraju se u prostorijama škole, uz što veću povezanost s praktičnim programskim sadržajem, s ciljem što boljeg usvajanja stručnih kompetencija.

(2) Praktična nastava u školama ostvaruje se sukladno nastavnim planovima i programima u školskim radionicama, laboratorijama, kabinetima i drugim objektima i prostorima za nastavu.

(3) Praktična nastava kod poslovnog subjekta ostvaruje se sukladno zakonu, nastavnim planovima i programima i ovom pravilniku.

Članak 4.

(Realizacija plana izvođenja praktične nastave kod poslovnog subjekta)

(1) Plan izvođenja praktične nastave je prateći dokument ugovora o suradnji.

(2) Potpisivanjem ugovora o suradnji škola i poslovni subjekt se obvezuju na realizaciju plana izvođenja praktične nastave, sukladno ovom pravilniku i zaključenom ugovoru.

(3) Evidentiranje planiranja, stručnog nadzora i realizacije praktične nastave vrši se sukladno posebnoj uputi, koju donosi Ministarstvo, na prijedlog Pedagoškog zavoda.

Članak 5.

(Uloga Kantonalne privredne komore Tuzla)

(1) Kantonalna privredna komora Tuzla (u daljnjem tekstu: Privredna komora), u suradnji sa Ministarstvom, može pružati potporu u organizaciji, izvođenju i unapređenju praktične nastave kod poslovnog subjekta i to u pogledu poticanja i informiranja poslovnih subjekata o učešću u izvođenju organizacije praktične nastave, pružanja potpore i pomoći poslovnim subjektima u procesu izvođenja praktične nastave, sprovođenja ispitivanja i istraživanja o potrebama poslovnih subjekata, zahtjevima i mjerama poboljšanja praktične nastave, evidentiranja potreba poslovnih subjekata i škola za izvođenjem praktične nastave te i u drugim segmentima.

(2) Način pružanja potpore i sadržaj suradnje iz stavka (1) ovog članka, sukladno zakonu, uređuje se sporazumom između Ministarstva i Privredne komore.

Članak 6.

(Uloga poslovnog subjekta u realizaciji praktične nastave)

(1) Poslovni subjekt, u smislu ovog pravilnika, može obavljati sljedeće poslove:

- a) implementacija plana izvođenja praktične nastave;
- b) imenovanje mentora;
- c) stavljanje sredstava za izvođenje praktične nastave učenicima na raspolaganje;
- d) osiguravanje mjera zaštite na radu učenika sukladno važećim propisima iz oblasti zaštite na radu;
- e) učestvovanje u ocjenjivanju učenika sukladno važećim propisima iz oblasti srednje naobrazbe;

f) suradnja sa koordinatorom i omogućavanje koordinatoru pristupa mjestu izvođenja praktične nastave, kao i uvida u propisanu dokumentaciju, na zahtjev škole;

g) sprovođenje mjera zdravstvene zaštite sukladno propisima koji reguliraju oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti (sanitarni pregledi i sl.);

h) evidentiranje izvođenja praktične nastave, sukladno uputstvu iz članka 4. stavak (3) ovog pravilnika;

j) dostavljanje informacija o izvođenju praktične nastave školi;

k) osiguranje povjerljivosti osobnih podataka učeniku sukladno važećim propisima o zaštiti osobnih podataka;

l) vođenje evidencije o redovitim učenicima koji kod poslovnog subjekta obavljaju praktičnu nastavu sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 92/16).

(2) Obavljanje poslova iz stavka (1) ovog članka regulira se ugovorom o suradnji.

(3) Poslovni subjekat obavezan je omogućiti učeniku pohađanje praktične nastave na načine koji osiguravaju stjecanje kompetencija za određeni obrazovni profil sukladno ovom pravilniku, nastavnom planu i programu i planu izvođenja praktične nastave.

Članak 7.

(Uloga škole u izvođenju praktične nastave kod poslovnih subjekata)

(1) U cilju planiranja, izvođenja i realizacije praktične nastave kod poslovnih subjekata, škola obavlja sljedeće poslove:

a) ostvarenje programskih sadržaja utvrđenih nastavnim planom i programom;

b) vođenje evidencije o zaključenim ugovorima o suradnji i ugovorima o izvođenju praktične nastave;

c) suradnja sa poslovnim subjektom i informiranje o učenicima koji pohađaju praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta;

d) suradnja sa mentorom/odgovornom osobom u poslovnom subjektu, obilazak mjesta izvođenja praktične nastave kod poslovnog subjekta i vršenje uvida u propisanu dokumentaciju;

e) informiranje Ministarstva o potrebi izvođenja praktične nastave kod poslovnih subjekata;

f) osiguranje povjerljivosti osobnih podataka učenika sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka;

g) osiguranje povjerljivosti poslovne tajne poslovnog subjekta;

h) osiguranje izvođenja praktične nastave učenika u školskim radionicama, ukoliko se ista ne može provesti u prostorijama poslovnog subjekta;

i) osiguranje stjecanja odgovarajućih znanja učenika iz oblasti zaštite na radu, u obimu koji odgovara potrebi struke i obrazovnog profila za koje se vrši naobrazba putem nastavnog plana i programa;

j) osiguranje zaštite na radu učenika koji pohađaju praktičnu nastavu u školi (u radionicama, laboratorijama i sl.) sukladno važećim propisima o zaštiti na radu;

k) obračun i uplata doprinosa za osiguranje učenika na praktičnoj nastavi za slučajeve invalidnosti i smrti usljed povrede na radu i profesionalne bolesti sukladno važećim propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju za učenike koji pohađaju praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta, za vrijeme trajanja praktične nastave;

l) evidentiranje izvođenja praktične nastave koja se izvodi kod poslovnog subjekta, sukladno uputstvu iz članka 4. stavak (3) ovog pravilnika;

m) vođenje evidencije o broju i spolu učenika koji pohađaju praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta;

n) druga ovlaštenja i obveze predviđene važećim propisima iz oblasti srednje naobrazbe.

(2) Poslovi iz stavka (1) točaka c), d) i g) ovog članka uređuju se ugovorom o suradnji.

Članak 8.

(Prava i obveze učenika)

U pogledu izvođenja praktične nastave učenik ima sljedeća prava i obveze:

a) redovito pohađanje praktične nastave te savjesno i odgovorno ispunjavanje aktivnosti predviđenih nastavnim planom i programom;

b) postupanje sukladno uputama i nalogima koordinatora ili mentora;

c) ponašanje sukladno uputama poslovnog subjekta, te propisima o zaštiti i sigurnosti na radu i zdravstvenoj zaštiti, sigurnosti od požara, sanitarno-tehničkim i higijenskim zahtjevima;

d) nošenje radne i zaštitne odjeće koju mu poslovni subjekat stavi na raspolaganje;

e) savjesno rukovanje alatom, mašinama i ostalom opremom i korištenje alata, mašina i ostale opreme samo u svezi sa povjerenim mu zadacima;

f) poštivanje internih akata poslovnog subjekta kod kojeg se izvodi praktična nastava i odredbi ovog pravilnika;

g) čuvanje imovine i poslovne tajne poslovnog subjekta za vrijeme obavljanja praktične nastave i nakon prestanka obavljanja praktične nastave;

h) u slučaju izostanka sa praktične nastave kod poslovnog subjekta, obvezno i bez odgađanja informiranje razrednika;

i) dostavljanje jednog primjerka ugovora školi neposredno nakon zaključenja ugovora sa poslovnim subjektom, a u cilju evidentiranja ugovora o praktičnoj nastavi;

j) dostavljanje sanitarne knjižice poslovnom subjektu ukoliko je sanitarna knjižica neophodna za obavljanje praktične nastave kod poslovnog subjekta;

k) druga prava i obveze predviđene zakonom i relevantnim podzakonskim aktima.

Članak 9.

(Status učenika tokom praktične nastave)

(1) Učenik koji pohađa praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta zadržava svoj status definiran propisima iz oblasti srednje naobrazbe.

(2) Učenik iz stavka (1) ovog članka nema status radnika niti osobe angažirane za bilo koji oblik rada za poslodavca predviđen propisima koji reguliraju oblast radnih odnosa.

III. - IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE

Članak 10.

(Izvođenje praktične nastave)

(1) Praktična nastava je oblik nastave koji se izvodi sukladno nastavnom planu i programu u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima, te drugim objektima i prostorima za nastavu, opremljenim sa adekvatnom opremom i sredstvima, za koja je utvrđeno da su u ispravnom i uporabnom stanju, koja omogućavaju realizaciju nastavnog plana i programa predmeta praktična nastava iz odgovarajuće oblasti, uz poštivanje propisa o zaštiti na radu, a koju provodi stručni kadar koji posjeduje odgovarajući profil zanimanja i stručnu spremu sukladno nastavnom planovima i programima za odgovarajuću oblast.

(2) Praktična nastava se može izvoditi i kod poslovnih subjekata ukoliko su isti registrirani za obavljanje djelatnosti iz područja zanimanja iz kojeg se vrši praktična nastava i koji omogućavaju prenošenje na učenike znanja i stručnih

kompetencija čije stjecanje je predviđeno programskim sadržajem propisanim nastavnim planom i programom i planom izvođenja praktične nastave; ukoliko imaju odgovarajući prostor te opremu, sredstva, alate i mašine, koji su ispravni i u uporabnom stanju, za obavljanje djelatnosti za koju su registrirani, a samim time i praktične nastave, u ovisnosti od nastavnog plana i programa pojedinog zanimanja; poštuju propise o zaštiti na radu, imaju odgovarajući stručni kadar iz struke za koju se obavlja praktična nastava te ispunjavaju i druge specifične uvjete za obavljanje praktične nastave za pojedino zanimanje.

(3) Ukoliko jedan poslovni subjekat nije u mogućnosti osigurati izvođenje cjelokupnog praktičnog programskog sadržaja predviđenog nastavnim planom i programom, škola izvođenje praktične nastave može povjeriti prema više poslovnih subjekata, sa kojima je obvezna zaključiti ugovor o suradnji.

Članak 11.

(Oblici i metode praktične nastave)

(1) Oblici rada sa učenicima kod izvođenja praktične nastave mogu biti individualni, frontalni, grupni i timski, kooperativni i suradnički kao i ostali specifični oblici rada u ovisnosti od struke za koju se vrši praktična nastava.

(2) Nastavne metode u praktičnoj nastavi podrazumijevaju način zajedničkog rada mentora i učenika koje za cilj imaju ostvariti promjene u učeniku usvajanjem praktičnih znanja i razvijanjem onih radnih vještina i navika koje su predviđene programom praktične nastave za određeno zanimanje.

(3) Praktična nastava se izvodi verbalnim, vizuelnim i praktičnim metodama u monološkom obliku (predavanje, tumačenje, objašnjavanje) ili dijaloškom obliku (razgovor, intervju, rasprava ili polemika o određenom pitanju).

Članak 12.

(Izvođenje i trajanje praktične nastave)

(1) Postupak rada i izvođenja praktične nastave u školi utvrđuje se godišnjim programom rada škole i rasporedom časova dok se postupak izvođenja praktične nastave kod poslodavca uređuje Planom izvođenja praktične nastave.

(2) Nastavni čas praktične nastave kod poslovnog subjekta traje 60 minuta.

(3) Ako praktična nastava kod poslovnog subjekta kontinuirano traje četiri ili više sati dnevno, učenicima se mora osigurati najmanje 30 minuta odmora.

Članak 13.

(Mjere zaštite na radu)

(1) Maloljetni učenik ne može obavljati praktičnu nastavu na naročito teškim fizičkim poslovima, radovima pod zemljom ili pod vodom, ni na ostalim poslovima koji bi mogli štetno i sa povećanim rizikom da utječu na njegov život i zdravlje, razvoj i moral, s obzirom na njegove psihofizičke karakteristike.

(2) Punoljetan učenik može obavljati praktičnu nastavu na poslovima određenih radnih mjesta sa posebnim uvjetima rada uz provođenje specifičnih mjera zaštite na radu.

(3) Prije početka izvođenja praktične nastave učenici moraju biti upoznati sa osnovama zaštite na radu utvrđenim internim aktima poslovnog subjekta u slučajevima kada se praktična nastava ili njen dio izvodi kod poslovnog subjekta.

(4) Kod izvođenja svake pojedinačne aktivnosti tijekom izvođenja praktične nastave, učenik mora biti upoznat s izvorima opasnosti, usvajati postupke rada na siguran način i primijeniti zaštitna sredstva sukladno važećim propisima kojima se uređuje sigurnost i zaštita na radu.

Članak 14.

(Praćenje izvođenja praktične nastave)

Izvođenje praktične nastave prate koordinator i mentor.

Članak 15.

(Financijska nagrada, naknade i osiguranje učenika)

(1) Poslovni subjekt može isplatiti finansijsku nagradu učeniku na praktičnoj nastavi koja za učenike II. razreda može iznositi do 15% prosječne plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu FBiH), a za učenike III. i IV. razreda do 20% prosječne plaće u FBiH

(2) Poslovni subjekt može preuzeti obvezu da učenicima isplati naknadu za troškove prijevoza.

(3) Poslovni subjekt može dodatno osigurati učenika od posljedica nesretnog slučaja koje nastupe tijekom obavljanja praktične nastave kod poslovnog subjekta, te preuzeti na sebe obvezu osiguranja učenika sukladno svojim internim aktima, ugovorom o suradnji i ugovorom o izvođenju praktične nastave.

(4) Pitanja iz točaka (1), (2) i (3) ovog članka regulirat će se ugovorom o izvođenju praktične nastave.

Članak 16.

(Osiguravanje sredstava za rad učenika)

Poslovni subjekt, kod kojeg učenik obavlja praktičnu nastavu je učeniku pod nadzorom mentora ili koordinatora, a što se bliže uređuje ugovorom o izvođenju praktične nastave, obavezan staviti na raspolaganje:

a) odgovarajuću radnu odjeću i zaštitnu opremu ukoliko je ova obveza predviđena važećim propisima o zaštiti na radu i/ili internim aktima poslovnog subjekta za uposlenike;

b) osigurati korištenje materijala, mašina, alata i ostalih sredstava neophodnih za izvođenje praktične nastave.

Članak 17.

(Mentor)

(1) Mentor je osoba koja:

a) je u radnom odnosu kod poslovnog subjekta ili osoba koja samostalno obavlja djelatnost;

b) ima minimalno III. ili IV. stupanj naobrazbe i radno iskustvo u struci u trajanju od najmanje pet godina ili minimalno V. stepen naobrazbe i radno iskustvo u struci u trajanju od najmanje tri godine;

c) posjeduje dokaz o završenoj obuci za mentore koju provodi Pedagoški zavod.

(2) Mentor u suradnji sa koordinatorom obavlja sljedeće poslove:

a) planira i vrši prijem učenika na praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta;

b) organizira proces učenja kod poslovnog subjekta i raspoređuje učenike na neophodne radne aktivnosti praktične nastave u cilju stjecanja stručnih kompetencija;

c) upoznaje učenika sa zaštitom na radu sukladno internim aktima poslovnog subjekta i propisima koji reguliraju ovu oblast;

d) učestvuje u izradi i prati realizaciju plana izvođenja praktične nastave;

e) nadgleda i organizira rad učenika kod poslovnog subjekta;

f) vodi potrebnu dokumentaciju i evidenciju o prisustvu učenika na praktičnoj nastavi i

g) učestvuje u predlaganju ocjenjivanja učenika.

(3) Broj učenika za čiji nadzor i praćenje je odgovoran jedan mentor određuje škola, u suradnji sa poslovnim subjektom, u svakom konkretnom slučaju prema obimu poslova i zadataka radnog mjesta mentora, uzevši u obzir specifičnosti plana izvođenja praktične nastave, kao i unutarnje strukture poslovanja i mogućnosti poslovnog subjekta.

Članak 18.

(Koordinator praktične nastave)

Broj koordinatora praktične nastave, opis poslova koordinatora praktične nastave, te profil i stručna sprema

utvrđuju se Pedagoškim standardima za srednju naobrazbu i odgoj („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 12/22, 15/22 i 11/23).

IV. – UGOVORNO REGULIRANJE PRAKTIČNE NASTAVE KOD POSLOVNOG SUBJEKTA

Članak 19.

(Vrste ugovora)

(1) Pri obavljanju praktične nastave kod poslovnog subjekta, zaključuju se dvije vrste ugovora, i to ugovor o suradnji i ugovor o izvođenju praktične nastave.

(2) Ukoliko se praktična nastava izvodi kod više poslovnih subjekata, svaki od poslovnih subjekata pojedinačno zaključuje ugovor o suradnji iz stavka (1) ovog članka sa školom.

Članak 20.

(Sadržaj ugovora o suradnji)

(1) Ugovor o suradnji sadrži:

- a) podatke o ugovornim stranama;
- b) obrazovni profil za koji se izvodi praktična nastava kod poslovnog subjekta;
- c) obveze poslovnog subjekta u realizaciji praktične nastave, a posebno da će iste izvoditi o vlastitom trošku i odgovornosti;
- d) obveze škole u realizaciji praktične nastave kod poslovnog subjekta;
- e) početak i trajanje izvođenja praktične nastave;
- f) maksimalan broj učenika koji je poslovni subjekat u mogućnosti primiti;
- g) broj mentora koje osigurava poslovni subjekat;
- h) mjesto i vrijeme izvođenja praktične nastave;
- i) obveze stavljanja na raspolaganje materijala, mašina, alata i drugih uvjeta potrebitih za izvođenje praktične nastave;
- j) obveze i prava mentora u poučavanju učenika i ostvarivanju plana izvođenja praktične nastave;
- k) visinu nagrade učenika sukladno provedenom vremenu na ostvarivanju praktične nastave kod poslovnog subjekta, ukoliko se ista isplaćuje sukladno ovom pravilniku;
- l) odredbe o odgovornosti za štetu učenika;
- m) period trajanja ugovora;
- n) razloge za prestanak važenja i za raskid ugovora;
- o) način rješavanja eventualnih sporova;
- p) datum i potpis ugovornih strana;

r) druga međusobna prava i obveze škole i poslovnog subjekta kao i odredbe koje se tiču sporazumnog raskida ugovora, jednostranog raskida ugovora ukoliko poslovni subjekat ne omogući učenicima izvođenje praktične nastave ili dijela praktične nastave u ugovorenom roku, kao i u slučaju kada poslovni subjekat prestane da ispunjava uvjete za izvođenje praktične nastave ili jednostranog raskida ugovora ukoliko škola ne ispunjava ili zakasni sa ispunjenjem ugovornih obveza kao i u drugim slučajevima predviđenim Zakonom o obligacionim odnosima Federaciji BiH.

(2) Škola može zaključiti ugovor sa jednim ili više poslovnih subjekata.

(3) Poslovni subjekat koji ispunjava uvjete može zaključiti ugovor sa jednom ili više škola.

(4) Prilikom izbora poslovnog subjekta, škola je u obvezi da se rukovodi najboljim interesom učenika.

(5) O zaključenom ugovoru iz stavka (1) ovog članka škola obavještava Ministarstvo u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora.

(6) Evidenciju zaključenih ugovora o suradnji vodi škola, sukladno uputstvu iz članka 4. stavak (3) ovog pravilnika.

Članak 21.

(Sadržaj ugovora o izvođenju praktične nastave)

- (1) Ugovor o izvođenju praktične nastave sadrži sljedeće:
- a) podatke o ugovornim stranama;
 - b) obrazovni profil za koji se učenik školuje;
 - c) obveze i odgovornosti poslovnog subjekta;
 - d) početak i trajanje praktične nastave kod poslovnog subjekta;
 - e) prava i obveze učenika;
 - f) mjesto i vrijeme izvođenja praktične nastave;
 - g) podatke o mentoru;
 - h) vrijeme provođenja praktične nastave učenika kod poslovnog subjekta;
 - i) visinu financijske nagrade učeniku, ukoliko se ista isplaćuje sukladno ovom pravilniku;
 - j) visinu naknade za prijevoz, ukoliko se ista isplaćuje sukladno ovom pravilniku;
 - k) odredbu o osiguranju učenika u slučaju nezgode na radu;
 - l) odredbe o dodatnom osiguranju učenika od posljedica nesretnog slučaja ukoliko se učenici osiguravaju sukladno ovom pravilniku;
 - m) odredbu o odgovornosti za štetu učenika;
 - n) vrijeme trajanja ugovora;
 - o) razloge za prestanak važenja i raskid ugovora;
 - p) obveze učenika i poslovnog subjekta u slučaju raskida ugovora;
 - r) način rješavanja eventualnih sporova;
 - s) datum i potpis ugovornih strana.
- (2) Škola je dužna da vodi evidenciju o ugovorima o izvođenju praktične nastave koji se zaključuju između poslovnog subjekta i učenika, sukladno uputstvu iz članka 4. stavak (3) ovog pravilnika.

V. – NAPREDOVANJE I OCJENJIVANJE

Članak 22.

(Napredovanje učenika)

Napredovanje učenika tijekom izvođenja praktične nastave kod poslovnih subjekata kontinuirano prati mentor u suradnji sa koordinatorom.

Članak 23.

(Ocjenjivanje učenika)

Ocjenjivanje učenika vrši se sukladno nastavnom planu i programu određenog obrazovnog profila i važećim propisima iz oblasti srednje naobrazbe.

VI. – NADZOR

Članak 24.

(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem ovog pravilnika vrši Ministarstvo. Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog pravilnika vrši nadležna inspekcija.

Članak 25.

(Stručni nadzor)

Stručni nadzor nad provođenjem praktične nastave u školi vrši Pedagoški zavod sukladno Zakonu o srednjoj naobrazbi i odgoju.

Stručni nadzor nad organiziranjem i provođenjem praktične nastave, te radom mentora i/ili drugih odgovornih osoba kod poslovnih subjekata u cilju provjere da li učenici usvajaju potrebna znanja i vještine, vrši škola.

Stručni nadzor iz stavka (2) ovog članka sadrži:

- a) praćenje primjene i realizacije nastavnog plana i programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika,

metoda i postupaka obrazovno-odgojnog rada,

b) praćenje rada mentora i/ili drugih odgovornih osoba kod poslovnih subjekata,

c) pružanje stručne pomoći mentoru i/ili drugoj odgovornoj osobi kod poslovnih subjekata u planiranju, programiranju i organiziranju praktične nastave,

d) nadzor nad dokumentacijom i evidencijom vezano za praktičnu nastavu,

e) kao i druga pitanja od značaja za provođenje praktične nastave kod poslovnog subjekta.

VII. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(Donošenje akata)

(1) Program iz članka 2. stavak (1) točka b) ovog pravilnika Pedagoški zavod dužan je donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

(2) Javno važeći program iz članka 2. stavak (1) točka g) ovog pravilnika Ministarstvo je, na prijedlog Pedagoškog zavoda, dužno donijeti u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

(3) Odluku iz članka 2. stavak (2) ovog pravilnika Ministarstvo je dužno donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

(4) Uputstvo iz članka 4. stavak (3) ovog pravilnika Ministarstvo je dužno donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Članak 27.

(Primjena pravilnika)

Ovaj pravilnik primjenjivat će se od početka školske 2024/2025. godine.

Članak 28.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo naobrazbe i znanosti

MINISTAR

Dr. sc. Ahmed Omerović, v.r.

Broj: 10/1-02-002626/24
Tuzla, 07.02.2024. godine

322

Na temelju članka 89. stavak (4). Zakona o srednjoj naobrazbi i odgoju - prečišćeni tekst ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 10/20, 11/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), ministar naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona, na prijedlog Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona, broj: 21/1-34-4367/24 od 27.02.2024.godine, donosi

PRAVILNIK

o izmjeni Pravilnika o polaganju maturalnog ispita u gimnaziji, tehničkoj i umjetničkoj srednjoj školi na području Tuzlanskog kantona

Članak 1.

U Pravilniku o polaganju maturalnog ispita u gimnaziji, tehničkoj i umjetničkoj srednjoj školi na području Tuzlanskog kantona (Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 2/24) članak 6. mijenja se i glasi:

“Članak 6.

(Matura u tehničkim školama)

(1) Matura u tehničkim školama se sastoji od:

a) maturalnog rada,

b) ispita iz jednog stručnog predmeta, a iz kojeg učenik ne radi maturalni rad i

c) integralnog testa

(2) Integralni test iz stavka (1) ovog članka sadrži sljedeće maturalne predmete:

a) Bosanski, hrvatski i srpski jezik

b) Matematika i

c) Prvi strani jezik.

(3) Obranu maturalnog rada i polaganje ispita iz jednog stručnog predmeta iz stavka (1) točka a) i b) ovog članka, koji se obrađuje u završnom razredu srednjoškolske naobrazbe, a iz kojeg učenik ne radi maturalni rad, provodi škola.

(4) Maturalni rad iz stavka (1) točka a) ovog članka može biti u obliku seminarskog rada, projekta, pokusa, praktičnog rada, kompleksnijeg ispitnog zadatka i sl. sukladno nastavnom planu i programu, a polaže se obranom rada ili javnim nastupom.

(5) Teme za maturalni rad utvrđuje nastavničko vijeće škole, najkasnije do kraja prvog polugodišta tekuće školske godine, dok u školskoj 2023/2024. godini, teme za maturalni rad utvrđuje nastavničko vijeće škole, najkasnije do 07. ožujka tekuće školske godine.

(6) Izbor stručnog predmeta iz kojeg učenik polaže ispit, utvrđuje nastavničko vijeće škole.

(7) Način obrane maturalnog rada i polaganja ispita iz stavka (1) ovog članka bliže se uređuje Uputom za polaganje mature u srednjim školama, koju donosi ravnatelj Pedagoškog zavoda (u daljem tekstu: Uputu za polaganje mature).

(8) Obrana maturalnog rada je eliminatorna za nastavak polaganju ispita iz stavka (1) ovog članka.

(9) Polaganje mature iz stavka (1) točka a) i c) ovog članka provodi škola u 2023/2024. godini.

(10) Polaganje mature iz stavka (1) točka b), pored točaka a) i c) ovog članka provodi škola od školske 2024/2025. godine.

(11) Polaganje maturalnih predmeta iz integralnog testa se vrši eksterno i provodi ga Pedagoški zavod.

Članak 2.

(Početak primjene pravilnika)

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na učenike koji završavaju gimnaziju, tehničku i umjetničku školu čiji je osnivač Skupština Tuzlanskog kantona, u školskoj 2023/2024. godini i narednim školskim godina.

Članak 3.

(Stupanje na snagu pravilnika)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja, bit će objavljen u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo naobrazbe i znanosti

MINISTAR

Dr. sc. Ahmed Omerović, v.r.

Broj: 10/1-02-004449/24
Tuzla, 27.02.2024. godine

323

Na temelju članka 101. stavak (8) Zakona o srednjoj naobrazbi i odgoju - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 10/20, 11/20, 8/21, 11/21, 22/21,

Na temelju člana 64. stav (3) Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju-prečišćeni tekst ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 10/20, 11/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22, 9/23 i 12/23), uz konsultacije sa Pedagoškim zavodom Tuzlanskog kantona, ministar obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, donosi

PRAVILNIK o izmjenama i dopunama Pravilnika o praktičnoj nastavi

Član 1.

U Pravilniku o praktičnoj nastavi ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 4/24), u članu 2. stav (1) briše se brojeva oznaka (1).

U istom članu tačka b) i c) mijenjanju se i glase:

"b) Mentor za praktičnu nastavu (u daljem tekstu: mentor) je osoba koja je zaposlena kod poslovnog subjekta ili osoba koja samostalno obavlja djelatnost (uključujući obrtnika ili njegovog zaposlenika) odgovorna za organizaciju, izvođenje i praćenje praktične nastave koja se izvodi kod poslovnog subjekta koja ispunjava uslove propisane odredbama člana 17. ovog pravilnika."

"c) Master mentor je osoba koja provodi obuku mentora i koja ispunjava uslove propisane odredbama člana 17a. ovog pravilnika."

Iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

"g) Poslovni subjekat je ustanova, privredno društvo, drugo pravno lice ili lice koje samostalno obavlja djelatnost (uključujući obrtnika) koje ispunjava propisane uslove za izvođenje praktične nastave iz člana 10. ovog pravilnika."

Postojeća tačka g) briše se.

Stav (2) briše se.

Član 2.

U Poglavlju II. naziv se mijenja i glasi:

"II. OVLAŠTENJA I OBAVEZE U OKVIRU ORGANIZACIJE I IZVOĐENJA PRAKTIČNE NASTAVE"

Član 3.

Član 4. mijenja se i glasi:

"Član 4.

(Plan izvođenja praktične nastave)

- (1) Plan izvođenja praktične nastave je dokument kojim se definišu praktični programski sadržaji koje je poslovni subjekat u mogućnosti da realizuje u svojim prostorijama, sadržajni i vremenski raspored izvođenja praktične nastave kod poslovnog subjekta, te

ishodi učenja koji učenici trebaju da postignu tokom praktične nastave kod poslovnog subjekta.

- (2) Potpisivanjem ugovora o saradnji škola i poslovni subjekat se obavezuju na realizaciju plana izvođenja praktične nastave, shodno ovom pravilniku i zaključenom ugovoru.
- (3) Plan izvođenja praktične nastave izrađuje koordinator praktične nastave u saradnji sa mentorom i isti dostavlja mentoru na realizaciju.

Član 4.

Iza člana 5. dodaju se novi članovi 5a. i 5b. i glase:

"Član 5a.

(Uloga Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona)

U vezi sa organizacijom, izvođenjem i praćenjem praktične nastave Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Pedagoški zavod) ima sljedeću ulogu:

- a) izrada programa obuke mentora i provođenje obuke mentora u skladu sa članom 17. stav (5) ovog pravilnika;
- b) izrada prijedloga javno-važećeg programa obuke za master mentora iz člana 17a. stav (2) ovog pravilnika;
- c) izrada prijedloga uputstva o evidentiranju planiranja, stručnog nadzora i realizacije praktične nastave;
- d) vršenje stručnog nadzora nad provođenjem praktične nastave u školi u skladu sa Zakonom o srednjoj obrazovanju i odgoju i Pravilnikom o vršenju stručnog nadzora u ustanovama srednjeg obrazovanja na području Tuzlanskog kantona.

"Član 5b.

(Uloga Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona)

U vezi sa organizacijom, izvođenjem i praćenjem praktične nastave Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) ima sljedeću ulogu:

- a) donošenje uputstva o evidentiranju planiranja, stručnog nadzora i realizacije praktične nastave na prijedlog Pedagoškog zavoda;
- b) donošenje javno-važećeg programa obuke master mentora u skladu sa članom 17a. stav (2) ovog pravilnika;
- c) vršenje nadzora nad provođenjem ovog pravilnika;
- d) provođenje postupka provjere ispunjenosti uslova za izvođenje praktične nastave u saradnji sa Privrednom komorom;
- e) odlučivanje o svim pitanjima koja nisu regulisana ovim pravilnikom ili drugim propisima, a tiču se organizacije i izvođenja praktične nastave u školi ili kod poslovnog subjekta.“

Član 5.

U članu 6. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) U pogledu organizacije, izvođenja i praćenja praktične nastave poslovni subjekat može:

- a) provoditi plan izvođenja praktične nastave;
- b) imenovati mentora;
- c) stavljati alate, opremu, mašine i ostala sredstava za izvođenje praktične nastave učenicima na raspolaganje;
- d) obezbjeđivati mjere zaštite na radu učenika u skladu sa važećim propisima iz oblasti zaštite na radu;
- e) učestvovati u procesima praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja rezultata rada iz praktične nastave kroz mentora na način opisan odredbama člana 17. stav (3) tačka g);
- f) saradivati sa koordinatorom i omogućava koordinatoru pristup mjestu izvođenja praktične nastave, kao i uvid u propisanu dokumentaciju, na zahtjev škole;
- g) isplaćivati naknadu za izvođenje praktične nastave učeniku, ukoliko je ova obaveza predviđena ugovorom o izvođenju praktične nastave;
- h) sprovoditi mjere zdravstvenog nadzora u skladu sa propisima koji regulišu oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti (sanitarni pregledi i sl.);
- i) voditi evidenciju o izvođenju praktične nastave u skladu sa uputstvom iz člana 5b. tačka a) ovog pravilnika;
- j) dostavljati informacije o izvođenju praktične nastave na zahtjev Privredne komore, Ministarstva i škole;
- k) osigurati povjerljivosti ličnih podataka učenika u skladu sa važećim propisima o zaštiti ličnih podataka;
- l) prijaviti interesa za učešće u izvođenju praktične nastave praktične nastave Privrednoj komori u skladu sa članom 10a. ovog pravilnika;
- m) voditi evidencije o učenicima koji kod poslovnog subjekta obavljaju praktičnu nastavu u skladu sa posebnim pravilnikom koji reguliše sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.“

Stav (2) briše se.

Dosadašnji stav (3) postaje stav (2).

U istom članu dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Poslovni subjekat može zadužiti učenika samo na onim poslovima koji osiguravaju stjecanje kompetencija za određeni obrazovni profil u skladu sa nastavnim planom i programom i planom izvođenja praktične nastave.“

Član 6.

U članu 7. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) U pogledu planiranja, izvođenja i praćenja praktične nastave škola ima sljedeća ovlaštenja i obaveze:"

Iza tačke a) dodaje se nova tačka b) koja glasi:

"b) imenovanje komisije koja utvrđuje ispunjenost uslova za izvođenje praktične nastave kod poslovnog subjekta;"

U tački e) iza riječi "Ministarstva" dodaje se riječ " i Privredne komore" .

U tački l) riječi "člana 4. stav (3)" zamjenjuju se riječima "člana 5b. tačka a)"

Dosadašnje tačke b), c), d), e), f), g), h) i), j), k), l), m) i n) postaju c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o).

Stav (2) briše se.

Član 7.

U članu 8. ispred riječi "U pogledu" dodaje se brojčana oznaka "(1)".

Iza stava (1) dodaju se novi stavovi (2), (3) i (4) koji glasi:

"(2) Učenik odgovara za štetu koju učini kod poslovnog subjekta kod kojeg obavlja praktičnu nastavu u skladu sa općim pravilima obligacionog prava i Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti učenika u srednjoj školi ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 4/24) (u daljem tekstu: Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti)".

(3) Za povrede discipline utvrđene Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti učinjene od strane učenika na praktičnoj nastavi prema zaposlenicima i saradnicima poslovnog subjekta učenik odgovara disciplinski.

(4) Škola je dužna pokrenuti disciplinski postupak u skladu sa odredbama pravilnika iz stava (3) ovog člana na inicijativu poslovnog subjekta."

Član 8.

U članu 9. u nazivu iza riječi "nastave" dodaju se riječi "kod poslovnog subjekta".

Član 9.

Član 10. mijenja se i glasi:

"Član 10.

(Uslovi za izvođenje praktične nastave kod poslovnog subjekta)

- (1) Praktična nastava kod poslovnog subjekta ostvaruje se u skladu sa zakonom, nastavnim planovima i programima i ovim pravilnikom.
- (2) Praktična nastava se može izvoditi kod poslovnog subjekta ukoliko ispunjava sljedeće uslove:
 - a) ukoliko je registrovan za obavljanje djelatnosti iz područja obrazovnog profila za koji se vrši praktična nastava i koji omogućava prenošenje na učenike znanja i stručnih

- kompetencija čije sticanje je predviđeno nastavnim planom i programom i planom izvođenja praktične nastave;
- b) ukoliko raspolaže prostorom, opremom, sredstvima, alatima i mašinama za obrazovanje određenog obrazovnog profila u skladu sa nastavnim planom i programom;
 - c) ukoliko poštuje propise o zaštiti na radu odnosno obezbjeđuju provođenje mjera zaštite sigurnosti i zdravlja na radu predviđenih važećim propisima;
 - d) ukoliko za potrebe izvođenja praktične nastave obezbijedi mentora koji ispunjava uslove predviđene ovim pravilnikom.
- (3) Ukoliko jedan poslovni subjekat nije u mogućnosti osigurati izvođenje cjelokupnog praktičnog programskog sadržaja predviđenog nastavnim planom i programom, izvođenje praktične nastave škola može povjeriti prema više poslovnih subjekata, sa kojima je obavezna zaključiti ugovor o saradnji.
- (4) Praktičnu nastavu iz stava (1) provodi mentor pod nadzorom škole."

Član 10.

Iza člana 10. dodaje se novi član 10a. koji glasi:

"Član 10a.

(Postupak provjere ispunjenosti uslova za izvođenje praktične nastave kod poslovnog subjekta)

- (1) Škola dostavlja informaciju Privrednoj komori o potrebi izvođenja praktične nastave kod poslovnih subjekata najkasnije do kraja maja tekuće školske godine za novu školsku godinu.
- (2) Informacija iz stava (1) ovog člana se podnosi u pisanom ili elektronskom obliku i treba da sadrži osnovne podatke o broju učenika i obrazovnom profilu za koji postoji potreba za obavljanje praktične nastave kod poslovnih subjekata.
- (3) Privredna komora odmah po prijemu informacija iz stava (1) ovog člana objavljuje javni poziv za prijavu interesa poslovnih subjekata za učešće u izvođenju praktične nastave i obavještava školu o prikupljenim informacijama najkasnije do kraja juna tekuće školske godine za narednu školsku godinu.
- (4) Najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema informacija iz stava (3) ovog člana škola imenuje komisiju koja provodi postupak provjere ispunjenosti uslova za izvođenje praktične nastave kod poslovnog subjekta za određeni obrazovni profil (u daljem tekstu: Komisija).
- (5) Komisija iz stava (4) ima tri člana od kojih dva člana imaju isti ili srodan obrazovni profil za koji se vrši provjera ispunjenosti uslova.
- (6) Jednog člana Komisije na pismeni zahtjev škole predlaže Privredna komora.

- (7) Ukoliko se vrši provjera ispunjenosti uslova za dvije ili više škola, Komisiju imenuje ona škola koja ima najveći broj učenika na praksi kod tog poslovnog subjekta.
- (8) Provjeru ispunjenosti uslova za izvođenje praktične nastave kod poslovnog subjekta Komisija vrši uvidom u dokumentaciju poslovnog subjekta i uviđajem na licu mjesta.
- (9) Dokumentacija iz stava (8) ovog člana minimalno sadrži: rješenje o upisu poslovnog subjekta u sudski ili drugi registar, rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih uslova za obavljanje djelatnosti (ukoliko je primjenjivo u skladu sa važećim propisima), izjavu odgovornog lica kod poslovnog subjekta ovjerenu kod nadležnog organa kojom potvrđuje da poslovni subjekat uredno provodi sve mjere zaštite na radu u skladu sa važećim propisima i da će te mjere sprovesti i nad učenicima tokom praktične nastave, dokaz o uspješno savladanoj obuci za mentora za lice koje će kod poslovnog subjekta obavljati poslove mentora.
- (10) Komisija radi u punom sastavu i o svim preduzetim radnjama i o učenom sačinjava zapisnik o provjeri ispunjenosti uslova za izvođenje praktične nastave (u daljem tekstu: zapisnik).
- (11) Nakon izvršene provjere ispunjenosti uslova Komisija je dužna da u roku od osam dana od dana izvršene posjete sačini prijedlog u kojem, na osnovu utvrđenih činjenica, konstatuje da:
 - a) poslovni subjekat ispunjava uslove za izvođenje praktične nastave, ukoliko su ispunjeni svi uslovi u skladu sa ovim pravilnikom;
 - b) poslovni subjekat ne ispunjava uslove za izvođenje praktične nastave uz navođenje svih uslova koje poslovni subjekat ne ispunjava i obrazloženje okolnosti na osnovu kojih je utvrđeno da poslovni subjekat ne ispunjava te uslove.
- (12) Prijedlog iz stava (11) ovog člana Komisija utvrđuje većinom glasova.
- (13) Komisija je dužna konstatovati u zapisnik koji je maksimalni broj učenika koji mogu istovremeno pohađati praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta.
- (14) Na osnovu prijedloga Komisije iz stava (11) ovog člana, direktor škole donosi rješenje kojim se potvrđuje da poslovni subjekat ispunjava ili ne ispunjava uslove za izvođenje praktične nastave u skladu sa ovim pravilnikom, a koje je konačno.
- (15) Škola će rješenje iz stava (14) ovog člana dostaviti Privrednoj komori koja vodi elektronsku evidenciju o poslovnim subjektima koji ispunjavaju uslove za izvođenje praktične nastave.
- (16) Škola će provoditi postupak provjere ispunjenosti uslova poslovnih subjekata za učešće u praktičnoj nastavi za svaku školsku godinu.
- (17) Neovisno o objavljenom javnom pozivu i roku iz stava (3) ovog člana Privredna komora može prikupljati informacije o interesu poslovnih subjekata za učešće u izvođenju praktične nastave o čemu će informisati odgovarajuće škole koje imaju potrebu izvođenja praktične nastave kod poslovnih subjekata i koje mogu pristupati dogovorima sa poslovnim subjektima u skladu sa školskim kalendarom.“

Član 11.

U članu 12. stav (1) riječ "poslodavca" mijenja se riječima "poslovnog subjekta".

Član 12.

Član 13. mijenja se i glasi:

"Član 13.

(Mjere zaštite na radu)

- (1) U toku izvođenja praktične nastave obavezno je poštivanje i primjena mjera zaštite zdravlja i sigurnosti učenika u skladu sa važećim propisima koji regulišu oblast zaštite na radu.
- (2) Učenik ne može obavljati praktičnu nastavu na naročito teškim fizičkim poslovima, radovima pod zemljom ili pod vodom, niti na drugim poslovima koji bi mogli štetno i sa povećanim rizikom da utječu na njegov život i zdravlje, razvoj i moral, s obzirom na njegove psihofizičke karakteristike.
- (3) Prije početka izvođenja praktične nastave učenici moraju biti upoznati sa osnovama zaštite na radu utvrđenim internim aktima poslovnog subjekta u slučajevima kada se praktična nastava ili njen dio izvodi kod poslovnog subjekta.
- (4) Kod izvođenja svake pojedinačne aktivnosti tokom izvođenja praktične nastave, učenik mora biti upoznat sa izvorima opasnosti, usvajati postupke rada na siguran način i primijeniti zaštitna sredstva u skladu sa važećim propisima kojima se uređuje sigurnost i zaštita na radu."

Član 13.

Član 15. mijenja se i glasi:

"Član 15.

(Naknada za izvođenje praktične nastave)

- (1) Poslovni subjekat može isplatiti učeniku naknadu za izvođenje praktične nastave.
- (2) Visina naknade iz stava (1) ovog člana određuje se prema ostvarenoj prosječnoj neto plati u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini, proporcionalno broju sati provedenih na praktičnoj nastavi kod poslovnog subjekta, i to:
 - a) u drugoj godini obrazovanja 15%,
 - b) u trećoj i četvrtoj godini obrazovanja 20%.
- (3) Pitanja iz stavova (1) i (2) ovog člana regulisat će se ugovorom o izvođenju praktične nastave."

Član 14.

U članu 16. brišu se riječi "ili koordinatora".

Član 15.

Član 17. mijenja se i glasi:

"Član 17.

(Mentor)

- (1) Mentor je osoba odgovorna za organizaciju, vođenje i praćenje praktične nastave kod poslovnog subjekta, a koja:
 - a) je u radnom odnosu kod poslovnog subjekta ili samostalno obavlja djelatnost, odnosno obrtnik ili njegov zaposlenik;
 - b) ima minimalno isti nivo obrazovanja za obrazovni profil za koji se učenik školuje i radno iskustvo od najmanje tri godine na poslovima obrazovnog profila za koji se učenik školuje;
 - c) posjeduje dokaz o uspješno završenoj obuci za mentore iz stava (5) ovog člana;
 - d) nije pravosnažnom presudom osuđivana na kaznu zatvora za krivično djelo protiv ustavnog poretka, protiv čovječnosti i međunarodnog prava, protiv života i tijela, protiv spolne slobode i morala, protiv braka i porodice, protiv zdravlja ljudi, protiv javnog reda i pravnog prometa, podmićivanja ili krivično djelo protiv službene ili druge odgovorne funkcije osim ako je nastupila rehabilitacija po posebnom zakonu
- (2) Uslov iz stava (1) tačke d) ovog člana dokazuje se izjavom potpisanom i ovjerenom kod nadležnog organa.
- (3) Mentor u saradnji sa koordinatorom obavlja sljedeće poslove:
 - a) planira i vrši prijem učenika na praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta;
 - b) organizuje proces učenja kod poslovnog subjekta i raspoređuje učenike na neophodne radne aktivnosti praktične nastave u cilju sticanja stručnih kompetencija;
 - c) upoznaje učenika sa zaštitom na radu u skladu sa internim aktima poslovnog subjekta i propisima koji regulišu ovu oblast;
 - d) učestvuje u izradi i prati realizaciju plana izvođenja praktične nastave;
 - e) nadgleda i organizuje rad učenika kod poslovnog subjekta;
 - f) vodi potrebnu dokumentaciju i evidenciju o prisustvu učenika na praktičnoj nastavi i
 - g) saraduje sa koordinatorom u procesu praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja rezultata rada iz praktične nastave na način da prenese koordinatoru svoja zapažanja o radu učenika tokom praktične nastave i predloži ocjenu.
- (4) Broj učenika za čiji nadzor i praćenje je odgovoran jedan mentor određuje škola u saradnji sa poslovnim subjektom u svakom konkretnom slučaju, prema obimu poslova i zadataka radnog mjesta mentora, uzevši u obzir specifičnosti plana izvođenja praktične

nastave, kao i unutarnje strukture poslovanja i mogućnosti poslovnog subjekta, te pedagoške standarde i normative za srednje obrazovanje i odgoj.

(5) Obuku mentora provodi Pedagoški zavod u saradnji sa Privrednom komorom.

Član 16.

Iza člana 17. dodaje se novi član 17a. koji glasi:

"Član 17a.

(Master mentor)

(1) Master mentor je osoba koja provodi obuku mentora, a koja:

- a) ima stepen stručne spreme koji se vrednuje sa minimalno 240 ECTS bodova (VII st. stručne spreme),
- b) je uspješno završila obuku za master mentora iz stava (2) ovog člana,
- c) ima iskustvo u obrazovanju odraslih.

(2) Obuku master mentora provodi Pedagoški zavod po javno-važećem programu neformalnog obrazovanja odraslih koji donosi Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda.

(3) Izuzetno od odredbi stava (1) ovog člana, master mentorom smatrat će se i osoba koja je prošla obuku i stekla certifikat za master trenera u organizaciji međunarodne organizacije koja ima potpisan sporazum/memorandum sa Ministarstvom.

Član 17.

Član 18. mijenja se i glasi:

"Član 18.

(Koordinator praktične nastave)

(1) Koordinator uspostavlja i koordinira saradnju između škole i poslovnog subjekta i saraduje sa mentorom tokom izvođenja praktične nastave u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

(2) Profil, broj i opis poslova koordinatora praktične nastave utvrđuju se članom 44. Pedagoških standarda za srednje obrazovanje i odgoj.

Član 18.

U poglavlju IV. u nazivu ispred riječi "UGOVORNO" dodaju se riječi:
"RASPOREĐIVANJE UČENIKA I".

Član 19.

U članu 20. stav (1) iza riječi "sadrži" dodaju se riječi "minimalno sljedeće elemente"

U tački c) brišu se riječi: "a posebno da će se iste izvoditi o vlastitom trošku i odgovornosti;"

Tačke i), k), r) brišu se.

Dosadašnje tačke j), l), m), n), o), p) postaju tačke i), j), k), l), m), n).

Iza stava (6) dodaje se stav novi stavovi (7) i (8) koji glase:

"7) Plan izvođenja praktične nastave iz člana 4. stav (1) ovog pravilnika je prilog ugovora o saradnji."

"(8) Obrazac ugovora o saradnji sastavni je dio ovog pravilnika."

Član 20.

Iza člana 20. dodaje se novi član 20a. koji glasi:

"Član 20a.

(Raspoređivanje učenika)

(1) Raspoređivanje učenika na praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta vrši koordinator praktične nastave u saradnji sa nastavnikom praktične nastave i razrednim starješinom iz prethodne školske godine.

(2) Učenici se raspoređuju na praktičnu nastavu kod poslovnog subjekta u skladu sa najboljim interesom učenika i poslovnog subjekta, uzimajući u obzir, ukoliko je moguće:

- a) iskazane želje učenika da praktičnu nastavu obave kod određenog poslovnog subjekta;
- b) odnos učenika prema obavezama u školi tokom realizacije praktične nastave u prethodnim školskim godinama na osnovu mišljenja razrednog starješine i koordinatora praktične nastave;
- c) utisak koordinatora praktične nastave o sposobnosti učenika, njegovoj spremnosti i želji da učestvuje u realizaciji praktične nastave kod određenog poslovnog subjekta;
- d) uspjeh učenika iz prehodnih razreda;
- e) vladanje učenika u prethodnim razredima;
- f) raspoloživost prostornih kapaciteta poslovnog subjekta;
- g) blizinu stanovanja učenika u odnosu na prostorije poslovnih subjekata u kojima bi se realizovala praktična nastava;
- h) ravnomjernu rodnu zastupljenost učenika kod svih poslovnih subjekata;
- i) iskazane interese poslovnog subjekta za određenim učenicima;
- j) ravnomjerno raspoređivanje učenika sa odličnim, vrlo dobrim, dobrim i dovoljnim uspjehom kod svih poslovnih subjekata;
- k) posebne obrazovne potrebe učenika;
- l) druge okolnosti koje mogu biti od značaja za učenika i poslovnog subjekta."

Član 21.

U članu 21. stav (1) iza riječi "sadrži" dodaje se riječ "minimalno".

U stavu (1) iza riječi "sljedeće" dodaje se riječ "elemente".

U tački c) riječ "odgovornosti" zamjenjuje se riječju "prava".

Iza tačke e) dodaje se nova tačka f) koja glasi:

"f) obaveza dostavljanja dokaza o sanitarnom pregledu za za zanimanja za koje je navedeni pregled potreban,"

Tačka i) mijenja se i glasi:

"i) visinu naknade za izvođenje praktične nastave, ukoliko poslovni subjekat isplaćuje tu naknadu u skladu sa članom 15. ovog pravilnika"

Tačka j) briše se.

Tačka k) briše se.

Tačka l) briše se

Dosadašnje tačke f), g), h), i), m), n), o), p), r) i s) postaju tačke g), h), i), j), k), l), m), n) o) i p).

U stavu (2) riječi "člana 4. stav (3) ovog pravilnika" zamjenjuju se riječima " člana 5b. tačka a)".

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Obrazac ugovora o izvođenju praktične nastave sastavni je dio ovog pravilnika."

Član 22.

U članu 23. iza riječi "profila" dodaju se riječi: ", ovom pravilniku i drugim ".

Član 23.

Stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Škola kontinuirano prati način provođenja i nivo kvaliteta praktične nastave kod poslovnog subjekta u cilju provjere da li učenici usvajaju potrebna znanja i vještine."

U stavu (3) riječi "Stručni nadzor" zamjenjuje se sa riječju "Praćenje", a riječ "sadrži" zamjenjuje se riječima "se odnosi na".

U stavu (3) tačka b) iza riječi "mentora" brišu se riječi: "i/ili drugoj odgovornoj osobi kod poslovnih subjekata".

Član 24.

U poglavlju VII. u nazivu ispred riječi „ZAVRŠNE“ dodaju se riječi : "PRIJELAZNE I"

Član 25.

Član 26. mijenja se i glasi:

"Član 26.

(Donošenje akata)

(1) Program iz člana 5a. tačka a) ovog pravilnika Pedagoški zavod dužan je donijeti najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana početka primjene ovog pravilnika

(2) Javno-važeći program iz člana 5b. tačka b) ovog pravilnika Ministarstvo je, na prijedlog Pedagoškog zavoda, dužno donijeti u roku od četiri mjeseca od dana početka primjene ovog pravilnika.

(3) Uputstvo iz člana 5b. tačka a) ovog pravilnika Ministarstvo je dužno donijeti najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana početka primjene ovog pravilnika."

Član 27.

Iza člana 26. dodaje se novi član 26a. koji glasi:

"Član 26a.

(Prijelazna rješenja)

(1) U prijelaznom periodu poslove mentora propisane ovim pravilnikom moći će obavljati osoba koja ne posjeduje dokaz o uspješno završenoj obuci za mentore iz člana 17. stav (1) tačka c), ukoliko ispunjava ostale uslove propisane odredbama člana 17. stav (1) ovog pravilnika.

(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, za potrebe postupanja Komisije iz člana 10a. ovog pravilnika, smatrat će se da je ispunjen uslov predviđen članom 10. stav (2) tačka d) ovog pravilnika.

(3) Poslove master mentora može obavljati i osoba koja je završila obuku i stekla certifikat za master trenera u organizaciji međunarodne organizacije koja imaju potpisan sporazum/memorandum sa Ministarstvom.

(4) Ministarstvo će rješenjem priznati obuke iz stava (3) ovog člana provedene u periodu do sticanja uslova za provođenje prve obuke master mentora u skladu sa članom 17a. stav (2) ovog pravilnika."

Član 28.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana donošenja i objaviti će se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona, a primjenjuje se od školske 2024/25. godine.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo obrazovanja i nauke
Broj: 10/1-34-0224563-1/24
Tuzla, 03.09.2024. godine

MINISTAR
Dr.sc. Ahmed Omerović

Prilog 1

Na osnovu člana _____ (upisati član i/ili stav i/ili tačke i/ili alineje) Zakona o srednjem obrazovanju/naobrazbi i odgoju ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. _____ (upisati broj Službenih novina) (u daljem tekstu označen kao: **Zakon**), a u vezi sa članom _____ (upisati član i/ili stav i/ili tačke i/ili alineje) Pravilnika o praktičnoj nastavi („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. _____ (upisati broj Službenih novina) (u daljem tekstu označen kao: **Pravilnik o praktičnoj nastavi**)

_____ (upisati puni naziv poslovnog subjekta), _____ (upisati ID broj), sa adresom sjedišta u _____ (upisati adresu sjedišta poslovnog subjekta), zastupan po _____ (upisati ime i prezime zakonskog zastupnika poslovnog subjekta ili odgovorne osobe kod obrtnika)(u daljem tekstu označen kao: **Poslovni subjekat**)

i

_____ (upisati puni naziv škole), sa adresom sjedišta u _____ (upisati adresu sjedišta škole) zastupana po direktoru _____ (upisati ime i prezime direktora škole) (u daljem tekstu označena kao: **Škola**)

Poslovni subjekat i Škola u daljem tekstu zajednički su označeni kao: **Ugovorne strane**

dana _____ godine (upisati datum zaključenja ugovora), u _____ (upisati mjesto zaključenja ugovora) zaključile su sljedeći:

UGOVOR O SARADNJI

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

U skladu sa odredbama člana 19. Pravilnika o praktičnoj nastavi Ugovorne strane su pristupile zaključenju Ugovora o saradnji (u daljem tekstu: **Ugovor**) u cilju regulisanja međusobnih odnosa u vezi za organizacijom i izvođenjem praktične nastave kod Poslovnog subjekta.

II PREDMET UGOVORA

Član 2.

(1) Ovim Ugovorom regulišu se međusobna prava, obaveze i odgovornosti Ugovornih strana u vezi sa organizacijom i izvođenjem praktične nastave učenika Škole kod Poslovnog subjekta za obrazovni profil _____ (upisati naziv obrazovnog profila) u skladu sa Nastavnim planom i programom za školsku _____ godinu.

(2) Maksimalni broj učenika koje je Poslovni subjekat u mogućnosti primiti na obavljanje praktične nastave u svojim poslovnim prostorijama je _____.

III TRAJANJE UGOVORA

Član 3.

Ovaj Ugovor se zaključuje za period od _____ . _____ . _____ . godine (upisati datum od kojeg se zaključuje ugovor) do _____ . _____ . _____ . godine (upisati datum do kojeg se zaključuje ugovor).

IV VRIJEME, MJESTO I TRAJANJE IZVOĐENJA PRAKTIČNE NASTAVE

Član 4.

(1) Poslovni subjekat je dužan obezbijediti izvođenje praktične nastave/dijela praktične nastave učenika definisanog Planom izvođenja praktične nastave u svojim prostorijama u periodu od _____ . _____ . _____ . godine do _____ . _____ . _____ . godine (upisati vremenski period u okviru kojeg se izvodi praktična nastava ili njen dio kod Poslovnog subjekta).

(2) Učenici Škole će obavljati praktičnu nastavu/dio praktične nastave u prostorijama Poslovnog subjekta _____ koje se nalaze na _____ adresi/adresama _____ (upisati adresu/adrese prostorija Poslovnog subjekta).

(3) Nastavni čas praktične nastave kod Poslovnog subjekta traje 60 minuta.

(4) Maksimalan broj sati praktične nastave iznosi _____ (upisati broj sati praktične nastave) sati dnevno, a _____ (upisati broj sati praktične nastave) sati sedmično.

V PRAVA I OBAVEZE UGOVORNIH STRANA

Član 5.

(1) Poslovni subjekat se obavezuje da će:

- zaključiti ugovor o izvođenju praktične nastave sa svakim učenikom pojedinačno u skladu sa odredbama Pravilnika o praktičnoj nastavi, kojim će se regulisati međusobni odnosi učenika i/ili njegovog zakonskog zastupnika/zakonskih zastupnika i Poslovnog subjekta povodom izvođenja praktične nastave kod Poslovnog subjekta;
- provoditi Plan izvođenja praktične nastave;
- za potrebe provođenja praktične nastave učenicima odrediti mentora;
- staviti alate, opremu, mašine i ostalia sredstva za izvođenje praktične nastave učenicima na raspolaganje;
- obezbijediti mjere zaštite na radu učenika u skladu sa važećim propisima iz oblasti zaštite na radu;
- učestvovati u procesima praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja rezultata rada iz praktične nastave kroz mentora na način opisan relevantnim odredbama Pravilnika o praktičnoj nastavi;
- saradivati sa koordinatorom i omogućiti koordinatoru pristup mjestu izvođenja praktične nastave, kao i uvid u propisanu dokumentaciju, na zahtjev Škole;
- sprovoditi mjere zdravstvenog nadzora u skladu sa propisima koji regulišu oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti (sanitarni pregledi i sl.)
- voditi evidencije o izvođenju praktične nastave u skladu sa relevantnim odredbama Pravilnika o praktičnoj nastavi;
- dostaviti informacije o izvođenju praktične nastave na zahtjev Kantonalne Privredne komore Tuzla, Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona i Škole;
- osigurati povjerljivost ličnih podataka učenika u skladu sa važećim propisima o zaštiti ličnih podataka;
- voditi evidencije o učenicima koji kod Poslovnog subjekta obavljaju praktičnu nastavu u skladu sa posebnim pravilnikom koji reguliše sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.
- učestvovati u rješavanju eventualnih konfliktnih situacija i identificirati najprikladnija rješenja za rješavanje konflikata zajedno sa Školom;
- obavijestiti Školu ukoliko iz bilo kojeg razloga nije u mogućnosti ostvarivati ugovorene sadržaje praktične nastave najkasnije u roku od _____ (*upisati dogovoreni rok*) dana od dana saznanja za nemogućnost ili nastanka nemogućnosti ispunjavanja ugovorenih obaveza;

- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)¹
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)

(2) Poslovni subjekat može zadužiti učenika samo na onim poslovima koji osiguravaju stjecanje kompetencija za predmetni obrazovni profil u skladu sa nastavnim planom i programom i Planom izvođenja praktične nastave.

(3) Mentor se obavezuje da će:

- planirati i vršiti prijem učenika na praktičnu nastavu kod Poslovnog subjekta;
- organizovati proces učenja kod Poslovnog subjekta i rasporediti učenike na neophodne radne aktivnosti praktične nastave u cilju sticanja stručnih kompetencija;
- upoznati učenika sa zaštitom na radu u skladu sa internim aktima Poslovnog subjekta i propisima koji regulišu ovu oblast;
- učestvovati u izradi i pratiti realizaciju Plana izvođenja praktične nastave;
- nadgledati i organizovati rad učenika kod Poslovnog subjekta;
- voditi potrebnu dokumentaciju i evidenciju o prisustvu učenika na praktičnoj nastavi i
- saradivati sa koordinatorom u procesu praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja rezultata rada iz praktične nastave na način da prenese koordinatoru svoja zapažanja o radu učenika tokom praktične nastave i predložiti ocjenu;
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)²
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)

¹ U zavisnosti od okolnosti slučaja i međusobnog dogovora Ugovornih strana moguće je ugovoriti dodatne obaveze, kao što su: isplata naknade za izvođenje praktične nastave učenicima, obezbjeđenje učenicima besplatne ishrane ili isplate odgovarajuće naknade za ishranu, kao i troškova prevoza ili druge obaveze.

² U zavisnosti od okolnosti slučaja i međusobnog dogovora Ugovornih strana moguće je ugovoriti dodatne obaveze.

(4) Škola se obavezuje da će:

- ostvarivati programski sadržaj utvrđen nastavnim planom i programom;
- saradivati sa Poslovnim subjektom i informirati o učenicima koji pohađaju praktičnu nastavu kod Poslovnog subjekta;
- saradivati sa mentorom kojeg odredi Poslovni subjekat;
- vršiti obilazak mjesta izvođenja praktične nastave kod Poslovnog subjekta;
- vršiti uvid u propisanu dokumentaciju;
- osigurati povjerljivost ličnih podataka učenika u skladu sa propisima o zaštiti ličnih podataka;
- osigurati povjerljivost poslovne tajne Poslovnog subjekta;
- osigurati stjecanja odgovarajućih znanja učenika iz oblasti zaštite na radu, u obimu koji odgovara potrebi struke i obrazovnog profila za koje se vrši obrazovanje putem nastavnog plana i programa;
- vršiti obračun i uplatu doprinosa za osiguranje učenika na praktičnoj nastavi za slučajeve invalidnosti i smrti usljed povrede na radu i profesionalne bolesti sukladno važećim propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju za učenike koji pohađaju praktičnu nastavu kod Poslovnog subjekta, za vrijeme trajanja praktične nastave;
- evidentirati izvođenje praktične nastave koja se izvodi kod Poslovnog subjekta, u skladu sa uputstvom iz člana 5b. tačka a) Pravilnika o praktičnoj nastavi;
- voditi evidenciju o broju i spolu učenika koji pohađaju praktičnu nastavu kod Poslovnog subjekta;
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)³
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____;
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)
- _____.
(*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)

VI DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Član 6.

(1) Za povrede discipline utvrđene Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti učenika u srednjoj školi ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 4/24) učinjene od strane

³ U zavisnosti od okolnosti slučaja i međusobnog dogovora Ugovornih strana moguće je ugovoriti dodatne obaveze.

učenika na praktičnoj nastavi prema zaposlenicima i saradnicima Poslovnog subjekta za koje učenik odgovara disciplinski, Škola se obavezuje pokrenuti disciplinski postupak u skladu sa članom 8. stav (3) i (4) Pravilnika o praktičnoj nastavi.

- (2) Učenik odgovara za štetu pričinjenu Poslovnom subjektu u skladu sa članom 8. stav (2) Pravilnika o praktičnoj nastavi.
- (3) Poslovni subjekat odgovara za štetu pričinjenu Učeniku u skladu sa općim pravilima obligacionog prava.
- (4) Poslovni subjekat se obavezuje informisati Školu o učinjenoj povredi discipline ili o pričinjenoj šteti od strane učenika na praktičnoj nastavi odmah po saznanju za te okolnosti.

VII PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Član 7.

Ukoliko učenik tokom izvršavanja svojih obaveza u vezi sa izvođenjem praktične nastave kod Poslovnog subjekta samostalno ili prema upustvima Poslovnog subjekta subjekta stvori autorsko djelo ili izum smatra se da su sva autorska imovinska prava odnosno sva prava intelektualnog vlasništva nad izumom isključivo i na neograničen vremenski period prenesena na Poslovnog subjekta.

VIII RASKID UGOVORA

Član 8.

(1) Ugovor o saradnji se može raskinuti sporazumom Ugovornih strana, ili na zahtjev Škole ili Poslovnog subjekta.

(2) Ugovor o saradnji Škola može raskinuti:

- ukoliko Poslovni subjekat ne ispunjava ili zakasni sa ispunjenjem ugovornih obaveza,
- ukoliko Poslovni subjekat prestane da ispunjava uslove za izvođenje praktične nastave,
- ukoliko nad Poslovnim subjektom bude pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, odnosno odgovarajući postupak koji za cilj ima prestanak postojanja Poslovnog subjekta,
- ukoliko poslije zaključenja Ugovora nastupe okolnosti koje otežavaju ispunjenje obaveze jedne Ugovorne strane, ili ako se zbog njih ne može ostvariti svrha Ugovora, a u jednom i u drugom slučaju u toj mjeri da je očigledno da Ugovor više ne odgovara očekivanjima Ugovornih strana i da bi, po opštem mišljenju, bilo nepravično održati ga na snazi (promijenjene okolnosti),
- u drugim slučajevima predviđenim Zakonom o obligacionim odnosima FBiH.

(3) Ugovor o saradnji Poslovni subjekat može raskinuti:

- ukoliko Škola ne ispunjava ili zakasni sa ispunjenjem ugovornih obaveza,
- ukoliko je Školi zabranjen rad ili je ukinuta u skladu sa primjenjivim propisima,

- ukoliko Škola prestane da ispunjava propisane uslove za obrazovni profil u kojem Poslovni subjekt realizuje praktičnu nastavu,
- ukoliko poslije zaključenja Ugovora nastupe okolnosti koje otežavaju ispunjenje obaveze jedne Ugovorne strane, ili ako se zbog njih ne može ostvariti svrha Ugovora, a u jednom i u drugom slučaju u toj mjeri da je očigledno da Ugovor više ne odgovara očekivanjima Ugovornih strana i da bi, po opštem mišljenju, bilo nepravično održati ga na snazi (promijenjene okolnosti),
- u drugim slučajevima predviđenim Zakonom o obligacionim odnosima FBiH.

IX ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

Ovaj Ugovor je sačinjen u tri istovjetna primjerka, od čega dva za Školu, a jedan za Poslovni subjekat.

Član 10.

Ukoliko nastane spor iz ili u vezi sa ovim Ugovorom, Ugovorne strane se obavezuju da će ga pokušati riješiti sporazumno, a u nedostatku takvog sporazuma nadležan je _____ (*upisati sud nadležan za rješavanje sporova*).

Član 12.

Ovaj Ugovor stupa na snagu sa danom potpisivanja.

Poslovni subjekat

Škola

(*Prostor predviđen za potpis.*)

(*Prostor predviđen za potpis.*)

M.P.

M.P.

Broj: _____

Broj: _____

Datum: _____

Datum: _____

Prilog:

- Plan izvođenja praktične nastave.

Prilog 2

Na osnovu člana _____ (upisati član i/ili stav i/ili tačke i/ili alineje) Zakona o srednjem obrazovanju/naobrazbi i odgoju ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. _____ (upisati broj Službenih novina) (u daljem tekstu označen kao: **Zakon**), a u vezi sa članom _____ (upisati član i/ili stav i/ili tačke i/ili alineje) Pravilnika o praktičnoj nastavi („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. _____ (upisati broj Službenih novina) (u daljem tekstu označen kao: **Pravilnik o praktičnoj nastavi**)

_____ (upisati puni naziv poslovnog subjekta), _____ (upisati ID broj), sa adresom sjedišta u _____ (upisati adresu sjedišta poslovnog subjekta), zastupan po _____ (upisati ime i prezime zakonskog zastupnika poslovnog subjekta ili odgovorne osobe kod obrtnika)(u daljem tekstu označen kao: **Poslovni subjekat**)

i

_____ (upisati ime i prezime učenika)), rođen _____ godine u _____ državljanin _____, sa adresom prebivališta u ulici _____ (upisati adresu prebivališta učenika) (u daljem tekstu: **Učenik**)

ili

_____ (upisati ime i prezime učenika), rođen _____ godine u _____ državljanin _____, sa adresom prebivališta u ulici _____ (upisati adresu prebivališta učenika) (u daljem tekstu: **Učenik**) zastupan po zakonskom zastupniku/zakonskim zastupnicima _____ (ime i prezime zakonskog/ih zastupnika), rođen/i _____ (upisati datum rođenja zakonskog/ih zastupnika), sa adresom prebivališta u ulici _____ (upisati adresu prebivališta zakonskog/ih zastupnika) (u daljem tekstu označen kao: **Zakonski zastupnik/Zakonski zastupnici**)

(Poslovni subjekat i Učenik ili Zakonski zastupnik/Zakonski zastupnici u daljem tekstu označeni kao: **Ugovorne strane**)

dana _____ (datum zaključenja ugovora) u _____ (mjesto zaključenja ugovora) zaključili su sljedeći

UGOVOR O IZVOĐENJU PRAKTIČNE NASTAVE

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

U skladu sa odredbama člana 19. Pravilnika o praktičnoj nastavi Ugovorne strane su pristupile zaključenju Ugovora o izvođenju praktične nastave (u daljem tekstu: *Ugovor*) u cilju regulisanja međusobnih odnosa u vezi za organizacijom i izvođenjem praktične nastave kod Poslovnog subjekta.

II PREDMET UGOVORA

Član 2.

(1) Ovim Ugovorom regulišu se međusobna prava, obaveze i odgovornosti Učenika, njegovog Zakonskog/ih zastupnika i Poslovnog subjekta u vezi sa izvođenjem praktične nastave kod Poslovnog subjekta za obrazovni profil _____ (*upisati naziv obrazovnog profila*).

(2) Učenik se obavezuje da će pohađati praktičnu nastavu kod Poslovnog subjekta u skladu sa nastavnim planom i programom za predmetni obrazovni profil, Planom izvođenja praktične nastave, a poštujući interne akte Poslovnog subjekta.

(3) Poslovni subjekat se obavezuje da će Učeniku omogućiti obavljanje praktične nastave za predmetni obrazovni profil na način predviđen Zakonom, Pravilnikom o praktičnoj nastavi, Ugovorom o saradnji i ovim Ugovorom.

(4) Praktičnu nastavu kod Poslovnog subjekta provodi mentor praktične nastave _____ (*upisati ime i prezime mentora*).

III TRAJANJE UGOVORA

Član 3.

Ovaj Ugovor se zaključuje za period od _____. godine (*upisati datum od kojeg se zaključuje ugovor*) do _____. godine (*upisati datum do kojeg se zaključuje ugovor*).

IV MJESTO, VRIJEME I TRAJANJE IZVOĐENJA PRAKTIČNE NASTAVE

Član 3.

(1) Učenik će obavljati praktičnu nastavu/dio praktične nastave u prostorijama Poslovnog subjekta na adresi/adresama _____ (upisati adresu/adrese Poslovnog subjekta).

(2) Učenik će obavljati praktičnu nastavu kod Poslovnog subjekta u periodu od _____ godine do _____ godine (upisati vremenski period u okviru kojeg se izvodi praktična nastava ili njen dio kod Poslovnog subjekta).

(3) Nastavni čas praktične nastave kod Poslovnog subjekta traje 60 minuta.

(5) Trajanje praktične nastave kod Poslovnog subjekta iznosi _____ (upisati broj sati praktične nastave) sati dnevno, odnosno _____ (upisati broj sati praktične nastave) sati sedmično.

(6) Ako praktična nastava kod Poslovnog subjekta kontinuirano traje četiri ili više sati dnevno, Učenik ima pravo na dnevni odmor u trajanju od najmanje 30 minuta.

IV PRAVA I OBAVEZE UGOVORNIH STRANA

Član 4.

(1) Poslovni subjekat se obavezuje da će:

- provoditi Plan izvođenja praktične nastave;
- Učeniku obezbijediti mentora;
- staviti Učeniku alate, opremu, mašine i ostala sredstva za izvođenje praktične nastave na raspolaganje;
- obezbijediti mjere zaštite na radu Učenika u skladu sa važećim propisima iz oblasti zaštite na radu;
- učestvovati u procesima praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja rezultata rada Učenika iz praktične nastave kroz mentora na način opisan odredbama člana 17. stav (3) tačka g) Pravilnika o praktičnoj nastavi;
- saradivati sa koordinatorom i omogućavati koordinatoru pristup mjestu izvođenja praktične nastave, kao i uvid u propisanu dokumentaciju, na zahtjev škole;
- sprovoditi mjere zdravstvenog nadzora u skladu sa propisima koji regulišu oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti (sanitarni pregledi i sl.);
- voditi evidencije o izvođenju praktične nastave u skladu sa uputstvom iz člana 5b. tačka a) Pravilnika o praktičnoj nastavi;
- dostavljati informacija o izvođenju praktične nastave na zahtjev Privredne komore, Ministarstva i škole;
- osigurati povjerljivost ličnih podataka Učenika u skladu sa važećim propisima o zaštiti ličnih podataka;
- voditi evidenciju o učenicima koji kod Poslovnog subjekta obavljaju praktičnu nastavu u skladu sa posebnim pravilnikom koji reguliše sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu;

- učestvovati u rješavanju eventualnih konfliktnih situacija i identificirati prikladna rješenja za rješavanje konflikata zajedno sa školom;
- obavijestiti Učenika odnosno Zakonskog zastupnika/Zakonske zastupnike Učenika ukoliko iz bilo kojeg razloga nije u mogućnosti ostvarivati ugovorene sadržaje praktične nastave najkasnije u roku od _____ (*upisati dogovoreni rok*) dana od dana saznanja za nemogućnost ili nastanka nemogućnosti ispunjavanja ugovorenih obaveza;

- _____
_____ (*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)⁴

- _____;
_____ (*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)

- _____;
_____ (*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)

- _____;
_____ (*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)

- _____.
_____ (*prostor za upisati dodatne obaveze ukoliko su dogovorene*)

(2) Poslovni subjekat može zadužiti Učenika samo na onim poslovima koji osiguravaju stjecanje kompetencija za predmetni obrazovni profil u skladu sa nastavnim planom i programom i Planom izvođenja praktične nastave.

(3) Učenik se obavezuje da će:

- redovito pohađati praktičnu nastavu te savjesno i odgovorno ispunjavati aktivnosti predviđene nastavnim planom i programom i Planom izvođenja praktične nastave;
- postupati u skladu sa uputama i nalogima koordinatora i mentora;
- ponašati se u skladu sa uputama Poslovnog subjekta, te propisima o zaštiti i sigurnosti na radu i zdravstvenoj zaštiti, sigurnosti od požara, sanitarno-tehničkim i higijenskim zahtjevima;
- nositi radnu i zaštitnu odjeću koju mu Poslovni subjekat stavi na raspolaganje;
- savjesno rukovati alatom, mašinama i ostalom opremom i koristiti alate, mašine i ostalu opremu samo u vezi sa povjerenim mu zadacima;
- poštivati interne akte Poslovnog subjekta kod kojeg se izvodi praktična nastava i odredbe Pravilnika o praktičnoj nastavi;

⁴ U zavisnosti od okolnosti slučaja i međusobnog dogovora Ugovornih strana moguće je ugovoriti dodatne obaveze, kao što su: isplata naknade za izvođenje praktične nastave učenicima, obezbjeđenje učenicima besplatne ishrane ili isplate odgovarajuće naknade za ishranu, kao i troškova prevoza ili druge obaveze.

- čuvati imovinu i poslovne tajne Poslovnog subjekta za vrijeme obavljanja praktične nastave i nakon prestanka obavljanja praktične nastave;
- u slučaju izostanka sa praktične nastave kod Poslovnog subjekta, obavezno i bez odgađanja informirati razrednika;
- dostaviti jedan primjerak Ugovora školi neposredno nakon što je zaključen, a u cilju evidentiranja Ugovora;
- dostaviti sanitarnu knjižicu Poslovnom subjektu ukoliko je sanitarna knjižica neophodna za obavljanje praktične nastave kod Poslovnog subjekta;
- izvršavati druge obaveze u skladu sa primjenjivim propisima iz oblasti srednjeg obrazovanja i odgoja.

V DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Član 6.

- (1) Učenik odgovara za štetu pričinjenu Poslovnom subjektu u skladu sa članom 8. stav (2) Pravilnika o praktičnoj nastavi.
- (2) Poslovni subjekat odgovara za štetu pričinjenu Učeniku u skladu sa općim pravilima obligacionog prava.
- (3) Poslovni subjekat se obavezuje informisati školu o učinjenoj povredi discipline ili o pričinjenoj šteti od strane Učenika na praktičnoj nastavi odmah po saznanju za te okolnosti.

VI PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Član 7.

Ukoliko Učenik tokom izvršavanja svojih obaveza u vezi sa izvođenjem praktične nastave kod Poslovnog subjekta samostalno ili prema upustvima Poslovnog subjekta stvori autorsko djelo ili izum smatra se da su sva autorska imovinska prava odnosno sva prava intelektualnog vlasništva nad izumom isključivo i na neograničen vremenski period prenesena na Poslovnog subjekta.

VIII RASKID UGOVORA

Član 8.

- (1) Ovaj Ugovor Poslovni subjekat može raskinuti:
 - ako je Ugovor zaključen na osnovu lažnih podataka i dokumenata,
 - ako Učenik bez opravdanih razloga učestalo izostaje s praktične nastave,
 - ako se Učeniku promijenilo zdravstveno stanje, te prema mišljenju nadležne zdravstvene ustanove nije u mogućnosti nastaviti obrazovanje za obrazovni profil za koji se školuje,

- ako Učenik krši dužnosti koje su određene zakonom i drugim propisima, ovim Ugovorom te internim propisima Poslovnog subjekta,
- u slučaju prestanka statusa redovnog Učenika u skladu sa zakonom,
- ukoliko poslije zaključenja Ugovora nastupe okolnosti koje otežavaju ispunjenje obaveze jedne Ugovorne strane, ili ako se zbog njih ne može ostvariti svrha Ugovora, a u jednom i u drugom slučaju u toj mjeri da je očigledno da Ugovor više ne odgovara očekivanjima Ugovornih strana i da bi, po opštem mišljenju, bilo nepravično održati ga na snazi (promijenjene okolnosti),
- u drugim slučajevima predviđenim Zakonom o obligacionim odnosima FBiH.

(2) Ovaj Ugovor Učenik može raskinuti:

- ukoliko Poslovni subjekat ne ispunjava ugovorne obaveze,
- ukoliko Poslovni subjekat prestane da ispunjava uslove za izvođenje praktične nastave,
- u slučaju prestanka statusa redovnog Učenika škole u skladu sa Zakonom,
- ako se Učeniku promijenilo zdravstveno stanje te prema mišljenju nadležne zdravstvene ustanove nije u mogućnosti nastaviti obrazovanje za obrazovni profil za koji se školuje,
- ukoliko poslije zaključenja Ugovora nastupe okolnosti koje otežavaju ispunjenje obaveze jedne Ugovorne strane, ili ako se zbog njih ne može ostvariti svrha Ugovora, a u jednom i u drugom slučaju u toj mjeri da je očigledno da Ugovor više ne odgovara očekivanjima Ugovornih strana i da bi, po opštem mišljenju, bilo nepravično održati ga na snazi (promijenjene okolnosti),
- u drugim slučajevima predviđenim Zakonom o obligacionim odnosima FBiH.

(3) Neovisno o prethodnim odredbama ovog člana, Ugovor se smatra raskinutim ukoliko Poslovni subjekat ne omogući Učeniku izvođenje praktične nastave, odnosno dijela praktične nastave u ugovorenom roku.

(4) U slučaju da je Ugovor raskinut zbog nemogućnosti ispunjavanja ugovornih obaveza od strane Poslovnog subjekta, škola će Učeniku omogućiti zaključivanje novog ugovora s drugim poslovnim subjektom/ima. Ako škola ne omogući Učeniku obavljanje praktične nastave kod drugog poslovnog subjekta, Učenik ima pravo da nastavi praktičnu nastavu u školskim radionicima.

IX ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

Plan izvođenja praktične nastave predstavlja prilog ovog Ugovora i čini njegov sastavni dio.

Član 10.

Bitne promjene Ugovora Ugovorne strane su dužne bez odlaganja prijaviti školi.

Član 11.

Ugovorne strane garantuju tačnost i potpunost podataka navedenih u Ugovoru.

Član 12.

Ovaj Ugovor je sačinjen u tri istovjetna primjerka, od kojih svaka Ugovorna strana zadržava po jedan primjerak, a jedan primjerak zadržava škola za potrebe evidencije.

Član 13.

Ukoliko nastane spor iz ili u vezi sa ovim Ugovorom, Ugovorne strane se obavezuju da će ga pokušati riješiti sporazumno, a ukoliko u tome ne uspiju, nadležan je _____ (upisati sud nadležan za rješavanje sporova).

Član 14.

Ovaj Ugovor stupa na snagu sa danom potpisivanja.

Poslovni subjekat

(Prostor predviđen za potpis.)

M.P.

Učenik/zakonski zastupnik/ci

(Prostor predviđen za potpis.)

Datum: _____

(Prostor predviđen za potpis.)

Datum: _____

Broj: _____

Datum: _____

Prilog:

Plan izvođenja praktične nastave.